

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PK X1

4. 45 (1252).

ВІСНОК, 16. КВІТНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, APRIL 16th, 1929.

No. 45 (1252).

VOL. XI.

ВІЦЕКРОЛЬ ІНДІЇ ЗНЕХТУВАВ ІНДІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ І ВИДАВ РОЗПОРЯДОК ПРОТИ КОМУНІСТІВ

ГОЛОВА ПАРЛЯМЕНТУ ПАТЕЛЬ РІШИВ, ЩО ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПУБЛИЧНЕ БЕЗПЕЧЕНСТВО Є НЕ НА МІСЦІ.

В парламенті кинено для провокації дві бомби, щоб добитися ухвалення законопроекту проти комуністів. — Голова парламенту не дозволив на дебату над законопроектом в той час, коли відбувається процес комуністів. — На підставі розпорядку віцекороля уряд Індії зможе депортувати комуністів без ухвали парламенту.

Ми повідомляли вже в нашій газеті, що в другій половині березня в Індії переведено масові арешти комуністів і трейд-юніонних провідників. Рівночасно націоналістичні послі в індійському парламенті, які домагалися самоуправи для Індії, робили обструкцію, щоб не допустити до ухвалення закону проти комуністів, який вже раз був відкинений парламентом в місяці лютий.

Проти арештованих комуністів мав розпочатися процес в місті Мірут, а в той сам час на денний порядок в парламенті знову прийшла справа законопроекту проти комуністів. Вири-нуло питання, чи порадились дебатовати над законопроектом в той час, коли в Міруті судять комуністів. Під час дискусії над цим питанням в парламенті прийшло до деякого замшання й остаточно голова парламенту, В. Г. Патель, закінчив дискусію тим, що сказав, що видасть своє рішення в цій справі.

Голова парламенту Патель належить до тих індійських націоналістів, що домагалися самоуправи для Індії. Його со-партиїники зводили боротьбу проти законопроекту, що є зверненні проти комуністів. Знову ж уряд Індії, який є агентом британського імперіалізму, за всяку ціну хоче провести закон проти комуністів, що борються за звільнення Індії з британського імперіалістичного ярма. Така є рідниця між становим голо-ви парламенту а урядом Індії.

Індійські націоналісти, які заступають інтереси індійської буржуазії, не з любови до комуністів виступають проти законо-проєкту, що звернений проти комуністів. Роблять вони це в своїм власній інтересі, бо ухвалення такого законопроекту скривило би владу британського імперіалізму в Індії. В боротьбі проти імперіалізму націоналістична буржуазія йде разом з пролетаріатом, бо не допомагає їй скинути чужинське ярмо. Після захоплення влади в свої руки, вона розправиться з про-летаріатом не гірше імперіалізму, як це найкраще можлив бачи-ти в Китаю.

БОМБИ ПОРАНИЛИ КІЛЬКА ОСІБ У ПАРЛЯМЕНТІ.

В понеділок, 8 квітня, голова індійського парламенту Патель мав видати своє рішення, чи він дозволяє на дебату над законопроектом проти комуністів. Коли він встав, щоб прого-лошати своє рішення, в парламенті вибухла бомба, а за хвилину друга. Кілька осіб було легко поранених, між ними сер Джордж Шустер, фінансовий член ексекютивної ради губернатора. Сер Боманджі Даял був тяжче урешений. Двох чоловіків, що ки-нули бомби, негайно арештовано, бо вони навіть не пробували втікати й віддалися в руки поліції.

Помимо цього інциденту голова парламенту Патель рішив, що дебата над законопроектом має бути відложена до часу закінчення процесу проти комуністів. Він доказував, що деба-та в теперішній час виклике упередження до комуністів і від-ібється некорисно для них на розправі. Урядові послі насто-ювали, щоб зараз дебатовати над законопроектом, і домага-лися, щоб у цю справу вмшався намісник короля. Парламент від-рочено до четверга, 11 квітня.

"СОЦІАЛІСТИЧНА РЕСПУБЛІКАНСЬКА АРМІЯ" В ІНДІЇ.

Депеші з Індії кажуть, що разом з бомбами кинено летюч-ку, підписану Бальраджом, "почесним шефом Гіндустанської Соціалістичної Республіканської Армії". Зі змісту цієї летючки виходило би, що це якась анархістична організація. Однак самі депеші з Індії кажуть, що обі бомби були слабенькі і не могли зробити великої шкоди. Це підтверджує згоду, що кинення бомб було звичайною провокацією, щоб викликати ворожий настрій до революційних елементів взагалі, а комуністів зокре-ма, та добитися ухвалення закону проти комуністів.

Депеша з Делі, в Індії, до лондонської консервативної га-зети "Таймс" виразно каже, що летючка, яку розкинено в пар-ламенті під час вибуху бомб, "ясно показує, що натхнення прий-шло від Радянського Третього Інтернаціоналу". А далі "Таймс" каже, що "першим наслідком цієї спроби тероризувати уряд Індії буде правдоподібно негайне ухвалення законопроекту про публичне безпеченство". Хоч в летючці нічого не згадується про комунізм, а, навпаки, вона є анархістичного змісту, і хоч кожна політично грамотна людина знає, що комуністи не кида-ють бомб в парламентах, — проте кореспондент консерватив-ної англійської газети свідомо звязує цю аферу з "Радянським Третім Інтернаціоналом", щоб досягнути свою ціль.

ПОЛІЦІЯ КАЖЕ, ЩО ВИКРИЛА АНАРХІСТИЧНУ ЗМОВУ.

Депеша з Делі від 12 квітня доносить, що після вибуху бомб у парламенті поліція викрила анархістичну конспірацію, що була поширена по цілій Індії. Вона каже, що "Гіндустан-

ське Соціалістичне Республіканське Товариство" таємно змага-ло до повалення британського правління в Індії. "Вона вже розіслала листи, в яких загрожує смертю умірованим політи-кам і пояснює іншим, що проти їх імен поставлено чорні зна-ки з наміром майбутнього покарання". Ця депеша найкраще показує, що кинення бомб, яке було ділом анархістів чи прово-кацією влади, умисно звязується з Комуністичним Інтернаціо-налом, щоб здати комуністичний рух в Індії.

В четвер, 11-го квітня, індійський парламент зібрав-ся знову, перший раз від часу вибуху бомб на понеділок-вий сесії. Помимо скаженої кампанії проти комуністів за попе-редніх кілька днів, голова парламенту Патель зараз при від-критті сесії рішив, що законопроект про публичне безпечен-ство є не на місці. Є цей сам протикомуністичний законо-проект, що надав би урядові право депортувати комуністів.

ВИДАВ РОЗПОРЯДОК ПРОТИ ВОЛІ ПАРЛЯМЕНТУ.

Розуміється, з таким рішенням голови індійського парла-менту британський імперіалізм ніяк не міг погодитися, хоч британська буржуазія хвляється, що Британія є матір'ю парла-ментів. Лорд Ірвін, намісник англійського короля в Індії, за-раз на другий день, в п'ятницю 12 квітня, пішов понад голови обох палат індійського парламенту і видав розпорядок, який дозволяє проганяти з Індії всіх комуністів, що не є британсько-го походження. Лорд Ірвін сказав, що своє право до видання такого розпорядку він опирає на "Говарнмент оф Індія Екть".

Так за одним почерком пера офіційний представник бри-танського імперіалізму в Індії скасував усі правила індійського парламенту й рішення його голови та надав урядові Індії право депортувати комуністів, хоч більшість буржуазного парла-менту була проти цього. Це в буржуазній мові називається демократичне правління й опіка великих держав над менше розвиненими народами.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 9 квітня. — Сюди доносять, що під-час сутички між комуністични-ми демонстрантами а поліцією в жандармерію в Темешварі вбито одного поліцейського й поранено трох комуністів і п'ятих жандармів.

Румунський уряд розвязав Комуністичну Партію Румунії й заборонив комуністам вла-штувати мітинги та вести пропаганду.

БУКАРЕШТ, 10 квітня. — Кількасот комуністів напали на поліційну стацію в Переша-нах, щоб звільнити з арешту

ПОВСТАНЧИЙ КОМАНДАНТ ЗДАВСЯ АМЕРИКАНСЬКІЙ ВЛАДІ.

НОГАЛЕС, Арізона, 13 квіт-ня. — Генерал Франціско Р. Манзо, один з командантів мексиканських реакційних пов-станців, перейшов на амери-канський бік і здався в ру-ки американської іміграційної влади в Ногалес. У прикор-донних місцевостях поширені вістки, що повстанчий рух ціл-ком розгортається в стейті Со-нора, своїй останній твердині. Разом з Манзом перейшов його особистий штаб з 15 офі-церів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМАНДАНТ ОСТЕРІГАЄ.

ЕЛЬ ПАСО, Техас, 8 квітня. — Командант американських військ повідомив прикордон-ного команданта федеральної мексиканської армії, що амери-канські летуни будуть бомбар-дувати мексиканські літаки, як тільки вони перелетять на аме-риканську територію, або бу-

дуть загрозувати амери-канському населенню. Америк-анська команда заявила, що їй важко розрізнити літаки фе-деральної армії від повстанчих літаків, тому вона буде обстрі-лювати всі мексиканські літаки без розбору.

МОНАХИНИ МАЮТЬ ВИХАТИ ДО ІСПАНІЇ.

МІСТО МЕКСИКО, 12 квітня. — Протягом 24 годин агенти департаменту внутрішніх справ пересели низку ревізій у мі-ських релігійного характеру. При цій арештовано деякі о-соби й закрито будинки.

Між іншим зроблено рейди на два монастирі. В одному з них знайдено 10 мексиканських монахинь. Їм дано пересторо-гу, що вони порушують консти-туцію, і після того звільнено. В другім монастирі знайдено еспанських монахинь і дано їм 10 днів на виїзд з Мексика.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ МАЛЯРІВ У ТОРОНТО.

В суботу, 20 квітня, в год. 2.30 по полудні, відбувся в Лейбор Темпл у Торонто мі-тінг скликаний 151 і 1014 лю-дьми Інтернешнел Бродер-гуд оф Пейнтерс енд Декоре-торс оф Америка.

Малюрі зажадали від босів підвишки платні. Вони домага-ються дворічної угоди з пла-тнею 90 центів на годину за перший рік і \$1.00 на годину за другий рік. Підвишка має увійти в життя від 1. травня цього року.

Недавно Інтернешнел Пей-нтерс Юніон здобула около 200 нових членів. Однак в околи-ці Торонто працює около 3,000 малюрів.

Усіх малюрів, декораторів, шкарлярів і випусувачів написів запрошуються на цей мітінг. Вступна вкладка на цей мітінг є значно знижена.

Тепер є дійсна нагода для малюрів полішити страші у-мови в їхній професії.

АМАНУЛА ПРОДОВЖАЄ ПОХІД НА КАБУЛ.

ЛОНДОН, 12-го квітня. — Кореспондент "Дейлі Експре-су" в Кандагарі повідомляє, що афганістанський король Аманула дійшов до Макура в своїм поході на столицю Ка-буль, яку, хочє відібрати від бандитського ватажка Ба-ча Саака, що проголосив себе ко-ролем. Повідомляють, що пле-мена, ворожі до Бача Саака, нанесли йому тяжкі удари і що були зроблені численні спр-оби вбити його.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ НА КРИМІ.

ХАРКІВ, 9 квітня. — Рапто-ве таяння снігу спричинило в Кримі страшну повінь. Всі гір-ські ріки та потоки виступили з берегів. Бурилі струї води затопили багато сіл і татар-ських аулів у всьому гірському районі Криму.

В багатьох місцях залізничні тори залиті й ушкоджені во-дою. Рух потягів був припи-нений на довгий час. Річка Медек Чесма затопила части-ну вулиці міста Керч, де гли-бина води доходила до двох метрів. В евангелістському рай-оні втопилося двоє селян. Шкоди, заподіяні повінню у виноградних та овочевих рай-онах Криму, необчислимі.

ДОС НАЗНАЧЕНИЙ АМБАСАДРОМ ДО АНГЛІЇ.

ВАШІНГТОН, 10 квітня. — В Білім Домі формально опові-щено сьогодні назначення був-шого віцепрезидента Чарлса Дж. Доса амбасадором до Ве-ликої Британії. Номінація ге-нерала Доса буде вислана слі-дуючого тижня до сенату для затвердження.

Новий амбасадор, який є банкірським, був автором відомого репарційного плану для Німеччини.

ГІНДЕНБУРГ ОДОБРИВ ПОЗИЦІЮ МІЛЛЕРА.

БЕРЛІН, 12 квітня. — Пре-зидент Гінденбург одобрив пропозицію канцляра Міллера, щоб включити до кабінету трох членів центрлістської партії. Вибраним партією до ка-бінету є оці: бувший канцлер Вірт, Теодор фон Герард та Адам Штегервальд.

КАЗИМИР СВІТАЛЬСЬКИЙ НАЗНАЧЕНИЙ ПРЕМ'ЄРОМ ПОЛЬЩІ.

В союмі ходять поголоски, що президент Мосціцький зреш-тує через непорозуміння з Пилсудським.

ВАРШАВА, 13-го квітня. — Сьогодні оповіщено резigna-цію прем'єра Бартели. Криза виникла з фінансових трудно-щів Польщі і загострилася до крайності відкритою війною Пилсудського з союмом. Пол-ковник Казимир Світальський, міністер освіти в кабінеті Бар-тели, зівстав назначений новим прем'єром.

ВАРШАВА, 10 квітня. — У соймових колах поширюється чутка, що президент республі-ки Мосціцький зрештує. Він стоїть на становищі створення нового парламентарного уря-

ду. Пилсудський противиться цьому й хоче формувати кабін-ет зі своїх прибічників, не ра-хуючися з партіями союму.

Мосціцький виїхав з Варша-ви до свого маєтку. Всі чека-ють, що тепер робитиме Пил-судський, який так рішуче виступив у пресі проти союму. Вся преса, крім нечисленних прихильних йому газет, рішуче осуджує виступ Пилсудсь-кого проти союму.

Маршалок союму Дашин-ський заборонив продажу го-ривки в ресторанах, що нахо-дяться в соймовій будинку, бо багато послів за багато поть.

КОРОЛЬ ЮГОСЛАВІЇ УСУВАЄ З АРМІЇ ПРОТИВНИКІВ ДИКТАТУРИ.

БЕЛГОРОД, Югославія, 13 квітня. — Політичні й військо-ві круги були надзвичайно здивовані оповіщенням, що король Олександр усунив зі служби генерала П. Пешича, шефа генерального штабу й найвищого військового офі-цера в Югославії, трох коман-дантів армійських корпусів і 33 інших офіцерів.

Генерал Мілан Міланович, майже незваний штабовий о-фіцер, був назначений на мі-сце ген. Пешича, а інші гене-рале були замінені багато мо-лодшими людьми.

В цім кроці додаються на-мір короля позбутися з армії елементів, що не годяться з його диктатурою.

В деяких місцевих кругах

висловлюють побоювання, що царі масові усування високих офіцерів можуть відкрити до-рогу до військового виступу, такого як в 1903 році, коли то-дішній король Олександр, королева Драга і п'ять їх бли-зких поплечників були вбиті офіцерами сербської армії.

ДЕСЯТКИ ОСІБ ПОРАНЕНО В СУТІЧКАХ.

ВІДЕНЬ, 9 квітня. — Під час фашистських демонстрацій та контр-демонстрацій у Відні по-ранено десятки осіб. Селян-ські партії домагаються за-гального роззброєння всіх шкільних організацій військово-го характеру, щоб в той спосіб запобігти горожанській війні.

БЕЛЬГІЙЦІ ЗДУШИЛИ ПОВСТАННЯ НЕГРІВ У ПІВД. АФРИЦІ.

КЕПІ ТАВНІ, Південна А-фрика, 6 квітня. — Недавно до преси дісталися звіти місіона-рів про те, що тисячі негер-ського населення втікали від голоду, що настав у бельгій-ським Кофго, та що багато вті-качів утопилося в непрохідних болотах, а сотки були пожерт-вовані гнінами. Це лише незначна частина цілої історії, що стала відома аж тепер, історії одного з найновіших повстань Негрів південної А-фрики.

Тепер відомо, що ці тисячі Негрів, що емігрували з око-

лиць навіщених голодом, уті-кали не тільки від голоду, але й від бельгійських та англій-ських жовнів.

Це страшна історія умисно-го виголоджування негерсько-го населення на території Ру-анда, де Бельгійці дістали ман-дат після війни. Бельгійці від-ібрали від Негрів землю і за-лишили для себе, а Негрів хо-тіли поробити рабами, що за-душно працювали-б на землі і в мідиних шахтах. Це довело Негрів до бунту і цей бунт за-топили в крові бельгійські та англійські імперіалісти.

ФАЄРМЕНИ ВИМАГАЮТЬ ПІДВИШКИ.

На засіданні міського комі-тету платні й законодавства у Вінніпегу відчитано листа від фаєрменів (пожарної сторожі), в яким вони заявляють, що не зречлися свого права до за-гальної підвишки платні через прийняття одного дня відпочи-нку в тижні.

В листі сказано, між іншим, що від 1914 року платня фає-рменів збільшилася на 31.8 про-

цент, в той час як кошт життя збільшився на 58 проц. За той час піднесено також платню інших робітників у Канаді, пі-сля обчислень департаменту праці, на 88 проц., а фаєрмени в Торонто й Монреалі дістали підвишку платні на 77.2 і 78.9 проц. Коли взяти все це на увагу, то фаєрмени у Вінніпегу мають повне право домагатися підвишки платні.